

26 augustus
2017

1V **Opiniepanel**

**Onderzoek: 'Leefbaarheid
en veiligheid in uw buurt
en plannen Rotterdam'**

<http://opiniepanel.eenvandag.nl>

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de laatste Tweede Kamerverkiezingen. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 50 tot 60 procent van de panelleden.

'Leefbaarheid en veiligheid in uw buurt en plannen Rotterdam'

26 augustus 2017

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 24.040 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is gehouden van 21 tot 25 augustus 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Petra Klapwijk, petra.klapwijk@eenvandaag.nl

Samenvatting

Veel draagvlak voor verplicht werken voor bijstand

Onconventionele plannen Rotterdam vallen goed

Er is veel draagvlak om mensen in de bijstand verplicht te laten werken voor hun uitkering, ook als het om veel uren en laag geschoolde arbeid gaat. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 24.000 mensen. In de gemeente Rotterdam moeten bijstandsgerechtigden twintig uur per week verplicht werken in ruil voor hun uitkering. Als ze dat weigeren worden ze gekort. Deze Rotterdamse variant kan op veel steun rekenen: 60 procent vindt dit een goede zaak. In het onderzoek werden verschillende onconventionele plannen voorgelegd die de afgelopen jaren in de gemeente Rotterdam zijn doorgevoerd.

Volgens de Participatiewet kunnen gemeenten mensen met een bijstandsuitkering verplichten om een 'tegenprestatie naar vermogen' te leveren voor hun uitkering, zoals koffie schenken in een verpleeghuis, verkeersborden schoonmaken of een talencursus volgen. De tegenprestatie zou mede bedoeld zijn om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. In de praktijk zijn er grote verschillen in de manier waarop gemeentes hier invulling aan geven. Rotterdam gaat hierin verder dan de meeste andere gemeentes.

Onder niveau?

Voorstanders zien liever dat mensen werken dan alleen 'hun hand ophouden'. Dat het werk vaak onder het niveau van de bijstandsgerechtigden is vinden zij meestal geen probleem (61%). Zij hopen dat het hen juist zal prikkelen om een echte baan te zoeken. Een derde (31%) vindt het niet acceptabel om mensen twintig uur per week verplicht te laten werken, zoals in Rotterdam gebeurt. Ze denken dat ze zo geen tijd meer over houden om serieus te solliciteren en het laaggeschoolde werk zal hen ook niet helpen om terug te keren naar de arbeidsmarkt. Ze zien het als stigmatiserend en misbruik maken van goedkope arbeidskrachten.

Wasgoed controleren

Veel bijstandsgerechtigden die meededen aan het onderzoek zien bezwaren voor zichzelf: *'Ik ben 61 en zware hartpatiënt. Ik heb een IQ van 130 maar ik moet werken op het laagste niveau: controleren of het wasgoed wel schoon genoeg is in het verpleeghuis'*, zo zegt een deelnemer. Een andere bijstandsgerechtigde schrijft: *'Ik was bedrijfsleider bij een grote supermarkt met € 500.000,- omzet per week en zo'n 225 medewerkers. Ik ga geen spijkertjes in een doosje stoppen, idioot dat ze dat durven vragen.'*

Toch zijn ze niet allemaal negatief. Een deel ziet ook wel voordelen van het hebben van het deelnemen aan het arbeidsproces en het in contact komen met nieuwe mensen: *'Als bijstander werk ik als vrijwilliger bij diverse sociale en culturele instanties. Ik vind dat ik hier veel voor terug krijg. Helaas nog niet de nieuwe baan maar wel een groter network. Zo blijf ik hoop houden.'*

Lage inkomens weren uit wijken

Afgelopen jaren zijn in Rotterdam meer onconventionele plannen

doorgevoerd. Deze vallen over het algemeen goed bij de deelnemers aan het onderzoek. Zo krijgen mensen met laag inkomen, vooral uitkeringsgerechtigden, in bepaalde wijken geen woning, terwijl mensen met een baan wel toegelaten worden, de zogenaamde 'Rotterdamwet'. Doel is om de leefbaarheid van buurten met veel problemen te verbeteren. Ook hier vindt de grootste groep (53%) dit een goed idee. Zij geloven dat meer diversiteit de leefbaarheid inderdaad ten goede komt. Tegenstanders (24%) betwijfelen dit, volgens hen betekent een laag inkomen niet automatisch dat iemand problemen veroorzaakt.

'Asowijken'

Rotterdam nam ook het initiatief om aparte wijken in te richten voor huurders die extreem veel overlast geven. In de volksmond worden deze ook wel 'asowijken' genoemd. De helft van de ondervraagden ziet dit wel zitten (51%). Een derde vindt het een slecht idee, zij denken dat het weinig zin heeft omdat de overlast zich alleen maar verplaatst.

Vragenlijst en uitslagen

Hoe is het gesteld met de leefbaarheid en de veiligheid in uw buurt? Is die er in de afgelopen jaren op vooruit of achteruit gegaan? Welke problemen spelen er en wat doet uw gemeente om deze aan te pakken?

In dit onderzoek leggen we u ook een aantal bijzondere plannen voor die in sommige gemeenten gerealiseerd zijn. Hoe kijkt u tegen deze plannen aan en vindt u dat ze ook in uw gemeente doorgevoerd zouden moeten worden?

Ook willen we van u weten hoe het zit met uw veiligheidsgevoel in Nederland na de aanslag in Barcelona.

LEEFBAARHEID BUURT

Hoe tevreden bent u over het algemeen over de leefbaarheid in uw buurt?

Heel tevreden 43%

Redelijk tevreden 44%

Niet zo tevreden 10%

Heel ontevreden 3%

Weet niet / geen mening -

Is de leefbaarheid in uw buurt er in de afgelopen 5 jaar op voor- of achteruit gegaan of is die ongeveer hetzelfde gebleven?

Op vooruit 7%

Ongeveer gelijk gebleven 64%

Op achteruit gegaan 24%

Weet niet / geen mening 5%

Vindt u dat de gemeente over het algemeen voldoende of onvoldoende doet om de problemen die spelen in uw buurt aan te pakken?

Voldoende 46%

Onvoldoende 32%

Weet niet / geen mening 23%

Hoe veilig voelt u zich over het algemeen in de buurt waarin u woont?

Heel veilig 36%

Tamelijk veilig 52%

Niet zo veilig 10%

Heel onveilig 2%

Weet niet / geen mening -

PLANNEN ROTTERDAM

We leggen u nu enkele voorbeelden voor van bijzondere plannen die in de afgelopen jaren in bepaalde gemeenten doorgevoerd zijn met als doel om de leefbaarheid of veiligheid in buurten te verbeteren. We zijn benieuwd wat u van deze plannen vindt. Als u de plannen onvoldoende duidelijk vindt kunt u ook 'weet niet' invullen.

Nb: Het onderzoek is gemaakt voor een speciale uitzending over Rotterdam. De onderstaande plannen zijn in Rotterdam doorgevoerd. Om niet onnodig te sturen is dit niet in de teksten van het onderzoek vermeld.

Lage inkomens in wijken beperken

Een Nederlandse gemeente voert beleid om het aantal mensen met een laag inkomen in bepaalde stadswijken te beperken.

Het is bedoeld als een tijdelijke maatregel om de leefbaarheid in buurten met veel problemen te verbeteren.

Nieuwe bewoners met een laag inkomen, vooral uitkeringsgerechtigden, worden niet toegelaten, terwijl mensen met een baan wel een woning krijgen.

Tegenstanders vinden dat iedereen gelijke kansen moet hebben bij huisvesting en dat dit onevenredig veel mensen met een laag inkomen en mensen met een migratie achtergrond treft. Ook betwijfelen ze of dit tot verbetering van de leefbaarheid van de buurt zal leiden.

Vindt u het een goed of een slecht idee om het aantal mensen met een laag inkomen in probleebuurt te beperken?

Goed idee 53%

Slecht idee 24%

Weet niet / geen mening 23%

Denkt u dat het beperken van het aantal mensen met een laag inkomen in probleebuurt werkt om de leefbaarheid van een wijk te verbeteren?

Ja 52%

Nee 27%

Weet niet / geen mening 21%

Extreme overlast

Versillende gemeenten in Nederland namen het initiatief om aparte wijken in te richten voor huurders die extreem veel overlast geven. In de volksmond worden deze ook wel 'asowijken' genoemd. Hun oude buurt heeft zo minder overlast en de overlastgevers kunnen begeleiding krijgen om op termijn terug naar een normale wijk te gaan.

Volgens critici wordt de overlast alleen maar verplaatst en is het heel lastig om mensen te dwingen om in zo'n wijk te gaan wonen.

Vindt u het een goed of een slecht idee om aparte wijken in te richten voor huurders die extreem veel overlast geven?

Goed idee 51%

Slecht idee 33%

Weet niet / geen mening 16%

Tegenprestatie voor uitkering

Volgens de Participatiewet kunnen gemeenten mensen met een bijstandsuitkering verplichten om een 'tegenprestatie naar vermogen' te leveren voor hun uitkering.

Het gaat dan om een maatschappelijk nuttige activiteit, zoals koffie schenken in een verpleeghuis, verkeersborden schoonmaken of een talencursus volgen. De tegenprestatie zou mede bedoeld zijn om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

In de praktijk zijn er grote verschillen tussen gemeentes, sommigen laten mensen wel 20 uur per week werken en korten op de uitkering bij weigering, anderen vragen veel minder inspanning.

Tegenstanders vinden dat gemeenten misbruik maken van de situatie van bijstandsgerechtigden en zien liever dat bedrijven deze mensen gewoon in dienst nemen. Ook vinden zij dat de suggestie wordt gewekt dat mensen te lui zijn om uit zichzelf te werken en dat er te veel laag geschoold werk wordt aangeboden.

Los van de uitwerking per gemeente: vindt u het een goed of een slecht idee om bijstandsgerechtigden verplicht een tegenprestatie voor hun uitkering te vragen?

Goed idee 71%

Slecht idee 21%

Weet niet / geen mening 8%

Vindt u het wel of niet acceptabel om bijstandsgerechtigden twintig uur per week verplicht te laten werken voor hun uitkering?

Wel acceptabel 60%

Niet acceptabel 31%

Weet niet / geen mening 9%

In hoeverre vindt u het kunnen dat bijstandsgerechtigden onder hun niveau werken voor hun uitkering? Met welke van de onderstaande stellingen bent u het het meest eens:

'Bijstandsgerechtigden moeten het werk dat de gemeente aanbiedt in ruil voor hun uitkering aannemen, ook als dit onder hun niveau is.' 61%

'Bijstandsgerechtigden moeten het werk dat de gemeente aanbiedt in ruil voor hun uitkering kunnen weigeren als dit onder hun niveau is.' 27%

Weet niet / geen mening 12%

Preventief fouilleren

In sommige gevallen mag de politie iemand preventief, dus zonder concrete verdenking, fouilleren. De burgemeester wijst aan in welke gebieden dit is toegestaan. In zo'n Veiligheidsrisicogebied is de kans groot dat er wapens aanwezig zijn en dreigt verstoring van de openbare orde. De politie wil hiermee geweld op straat voorkomen en wapenbezit terugdringen. Het kan bv gaan om een voetbalwedstrijd of een gebied met

veel drugsoverlast.

Tegenstanders vrezen dat vooral mensen met een migratie achtergrond hier in de praktijk mee te maken krijgen.

Vindt u het een goede of een slecht idee om mensen preventief, dus zonder concrete verdenking, te fouilleren in een Veiligheidsrisicogebied?

Goed idee 74%

Slecht idee 19%

Weet niet / geen mening 7%

Eenzaamheid ouderen

In veel gemeentes is eenzaamheid onder ouderen een probleem. Een Nederlandse gemeente pakt dit aan door 75-plussers minstens één keer per jaar uit te nodigen voor een huisbezoek. Als de oudere daar prijs op stelt gaat er een vrijwilliger bij hem of haar langs. Hiermee wil de gemeente o.a. de zorgbehoefte in kaart brengen en voorkomen dat belangrijke signalen niet tijdig worden opgemerkt.

Vindt u het een goed of een slecht idee dat de gemeente jaarlijks een huisbezoek brengt aan 75-plussers om eenzaamheid te bestrijden?

Goed idee 76%%

Slecht idee 12%

Weet niet / geen mening 12%

VEILIGHEIDSBELEVING IN NEDERLAND

Tot slot willen we u vragen naar uw veiligheidsbeleving in Nederland.

Hoe veilig voelt u zich over het algemeen in Nederland?

Heel veilig 21%

Tamelijk veilig 65%

Niet zo veilig 11%

Heel onveilig 2%

Weet niet / geen mening 1%

Verwacht u dat er dit jaar een aanslag door radicale moslims wordt gepleegd in Nederland?

Ja 43%

Nee 29%

Weet niet / geen mening 28%

